

Archeologisch vooronderzoek
Industrieweg te Grobbendonk

COLOFON

Opdracht:

Archeologisch vooronderzoek Industrieweg
te Grobbendonk

Opdrachtgever:

Stefan Sablon
NV De Scheepvaart,
Afdeling Waterbouwkunde
Lombardstraat 26
3500 Hasselt

Opdrachthouder:

SORESMA nv
Britselei 23
2000 Antwerpen

Tel 03/221.55.00
Fax 03/221.55.03
www.soresma.be

kwaliteitslabel
ISO 9001:2000

Identificatienummer:

128533/d09398

Datum: status / revisie:

Februari 2009 definitief

Vrijgave:

Jan Parys, Contractmanager

Projectmedewerkers:

Jeroen Vanden Borre,
Frederik Wuyts en Wouter De Maeyer

© Soresma 2009

Zonder de voorafgaande schriftelijke
toestemming van Soresma mag
geen enkel onderdeel of uittreksel uit deze tekst worden
weergegeven of in een elektronische databank worden
gevoegd, noch gefotokopieerd of op een andere manier
vermenigvuldigd.

Inhoud

<i>Inhoud</i>	<i>1</i>
<i>1 Samenvatting</i>	<i>2</i>
<i>2 Inleiding</i>	<i>3</i>
<hr/>	
<i>2.1 Algemeen</i>	<i>3</i>
<i>2.2 Doel van het onderzoek</i>	<i>3</i>
<i>2.3 Opzet van het rapport</i>	<i>3</i>
<i>2.4 Methode</i>	<i>3</i>
<i>3 Aard van de bedreiging</i>	<i>4</i>
<i>4 Bodemkundige gegevens</i>	<i>5</i>
<i>5 Archeologische gegevens</i>	<i>6</i>
<i>6 Het boor- en proefputtenonderzoek</i>	<i>7</i>
<hr/>	
<i>6.1 Organisatie en methode</i>	<i>7</i>
<i>6.2 Resultaten</i>	<i>8</i>
<i>7 Aanbeveling</i>	<i>9</i>
<hr/>	

1 **Samenvatting**

In opdracht van NV De Scheepvaart, afdeling Waterbouwkunde heeft Soresma een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd voorafgaand aan de aanleg van een groenzone.

Het terrein is gelegen te Grobbendonk. Het gaat om perceel 725B, afdeling 1. In de ongeveer 2,2 ha grote groenzone zal onder andere een waterberging- bassin worden voorzien. Iets meer dan de helft van dit terrein is reeds opgespoten met baggerspecie.

In opdracht van RO-Vlaanderen werden verspreid over het terrein, in een verspringend driehoeks raster van ca. 50 x 50 m 7 boringen geplaatst. Daarnaast werden 3 proefputten gegraven van ca. 1 m².

Het onderzoek toonde aan dat het plangebied dermate verstoord is dat geen intacte archeologische waarden aanwezig zullen zijn. Er wordt geadviseerd geen verder onderzoek uit te voeren.

2 **Inleiding**

2.1 **Algemeen**

In opdracht van NV De Scheepvaart, afdeling Waterbouwkunde heeft Soresma een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd te Grobbendonk, afdeling 1, perceel 725B. Het gaat om een toekomstige groene zone, circa 2,2 ha groot, waar onder andere een waterberging-bassin zal aangelegd worden. De herinrichting van het terrein zal eventuele aanwezige archeologische waarden flink verstoren.

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van het Vlaams Parlement 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop archeologische waarden zich bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist, in samenspraak met Agentschap R-O Vlaanderen, eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaand aan de heraanleg van de terreinen. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden.

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd van 21 tot en met 22 januari 2009 door Jeroen Vanden Borre, Wouter De Maeyer en Frederik Wuyts. Contactpersoon bij de bevoegde overheid, Agentschap R-O Vlaanderen is Alde Vехаert. Contactpersoon bij de opdrachtgever, NV De Scheepvaart, afdeling Waterbouwkunde, is Stefan Sablon.

2.2 **Doel van het onderzoek**

Het onderzoek, zowel niet-destructief als destructief, moet vaststellen of in het plangebied interessante archeologische waarden aanwezig zijn. Dat houdt in dat aard, omvang en fysieke kwaliteit van de archeologische sporen en vondsten bepalend is bij advies voor eventueel vervolgonderzoek.

2.3 **Opzet van het rapport**

Vanuit de overheid worden vooralsnog geen algemeen geldende eisen gesteld aan een archeologisch bureauonderzoek. Agentschap R-O Vlaanderen heeft in een specifiek Programma van Eisen voorwaarden opgesteld waaraan het voorliggend onderzoek moet voldoen.

Na de samenvatting en dit inleidend hoofdstuk wordt de bedreiging geschetst. Vervolgens wordt stilgestaan bij de bekende archeologische en bodemkundige gegevens uit het plangebied en omgeving. Daarna worden de resultaten van het booronderzoek en het proefputtenonderzoek voorgesteld. Uiteindelijk volgt een synthese en een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

2.4 **Methode**

Soresma heeft in eerste fase getracht zoveel mogelijk relevante informatie te verwerven over het plangebied en de toekomstige ingrepen. Daarbij is onder andere gebruik gemaakt van de CAI (Centrale Archeologische Inventaris) en de bodemkaart en de bouwplannen van het plangebied.

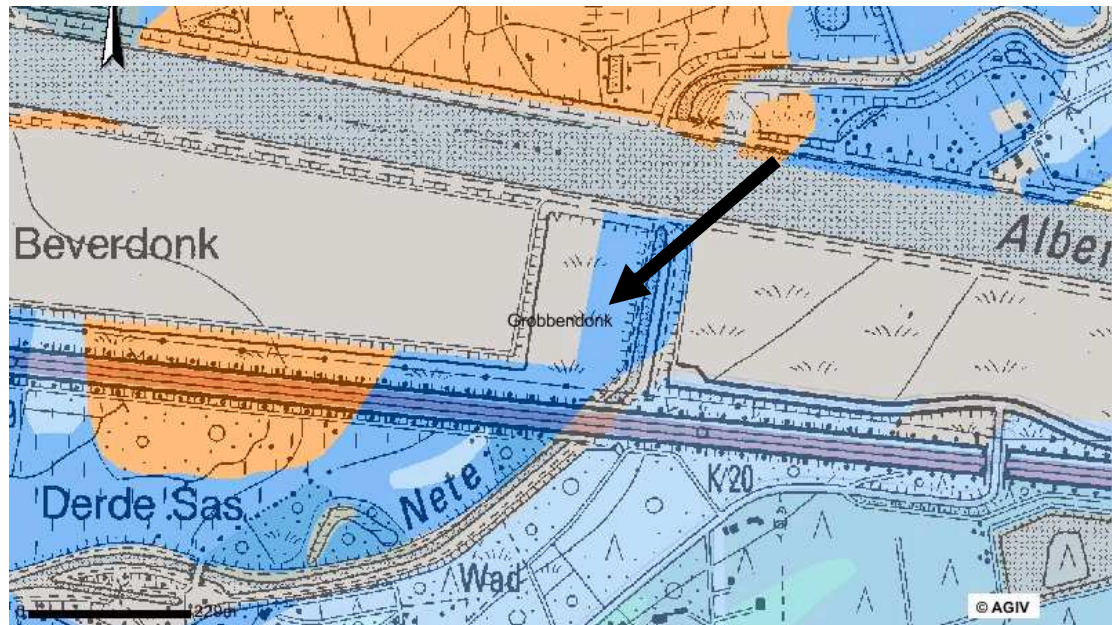
Op het terrein heeft Soresma een boor- en proefputtenonderzoek uitgevoerd. Op basis van deze informatie is een archeologische verwachting opgesteld.

3 ***Aard van de bedreiging***

De heraanleg van het terrein brengt bodemingrepen met zich mee. Deze hebben een duidelijk nefaste invloed op eventuele archeologische waarden. Indien er archeologische waarden aanwezig zijn, worden zij geheel of gedeeltelijk vernietigd. Met name de aanleg van een vijver die moet regenwater moet bergen heeft een enorme impact.

4 Bodemkundige gegevens

Het onderzochte terrein wordt op de Bodemkaart van Vlaanderen aangeduid met de code Sepm. Dit is een natte lemige zandbodem zonder profiel.

Afbeelding 1. De bodemkaart van Vlaanderen

5 *Archeologische gegevens*

Volgens de CAI zijn er geen archeologische waarden gekend voor het plangebied. Ook in de onmiddellijke omgeving zijn geen archeologische waarden bekend.

6 *Het boor- en proefputtenonderzoek*

6.1 *Organisatie en methode*

Het booronderzoek verliep verspreid over het terrein, in een verspringend driehoeks raster van ca. 50 x 50 m. Er werden 7 boringen geplaatst. De boringen werden gezet met behulp van een edelmanboor met diameter van 10 cm. De boringen werden gezet tot in de C-horizont. De boringen zijn beschreven volgens de opgelegde voorschriften; de beschrijvingen zijn bijgevoegd in het rapport. Er werden boormonsters verzameld uit de relevante lagen. Deze monsters werden droog gezeefd boven een zeef met een maaswijdte van 4 mm. Verspreid over het terrein werden er 3 proefputten gemaakt. Ook hier werden de relevante lagen gezeefd. Het zeven leverde geen vondsten op. De boringen en putten werden ingemeten met GPS en gesitueerd op een satellietfoto van Google Earth. Het booronderzoek had een voornamelijk waarderend karakter. Bedoeling was inzicht te krijgen in de kans op aanwezigheid van steentijdsites.

Afbeelding 2. De boringen en proefputten gelokaliseerd op een satellietfoto

6.2 Resultaten

Het booronderzoek bevestigt de informatie van de Bodemkaart. Wel blijkt uit de boringen en proefputten dat het noordelijk deel van het terrein opgehoogd is. Hoewel het zuidelijk iets intacter lijkt, is onder de teelaarde onmiddellijk de C-horizont of een rest van de ijzeraccumulatiehorizont (B) te herkennen. Het zeven van de monsters leverde geen vondsten op. Er zijn dus geen A- of E- horizonten waargenomen. Ook de B-horizont was slechts gedeeltelijk aanwezig. De aanwezigheid van A- en/of E-horizont is doorgaans een garantie op goed geconserveerde archeologische sites.

Profiel put 2

Profiel put 1

Profiel put 3

7 **Aanbeveling**

Op basis van de hierboven vermelde gegevens, het boor- en het proefputtenonderzoek is het mogelijk tot een archeologische verwachting te komen voor het hele plangebied. De verwachting beperkt zich tot het plangebied en tot de geplande versterking.

Het boor- en proefputtenonderzoek toonde aan dat de bodemopbouw in het plangebied dermate verstoord is dat de archeologische verwachting bijzonder laag is. Tijdens het onderzoek zijn geen sporen of vondsten aangetroffen

Op basis van de resultaten bevelen wij geen verder onderzoek aan.

Wel wijzen we de opdrachtgever er op dat ondanks ons onderzoek en onze aanbevelingen het nog steeds mogelijk is dat archeologische waarden worden aangetroffen in het plangebied. In dat geval verplicht het 'archeologiedecreet' (decreet van het Vlaams Parlement 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, de eigenaar en/of gebruiker van de gronden dit te melden. Concreet kan dit gebeuren bij het Agentschap RO Vlaanderen, Onroerend Erfgoed.

Bijlagen

1. Beschrijving boringen en proefputten

Boringnr	Coördinaten	Diepte (cm)	Beschrijving	Opmerking
Boring 1	N 51°10,850' O 004°43,259'	0-50	grijsbruin zand met ijzerconcreties	ophoging
		50-60	roestbruin zand	ophoging
		60-75	geelgrijs zand met ijzerconcreties	ophoging
Boring 2	N 51°10,821' O 004°43,249'	0-10	bruin zand met ijzerconcreties	teelaarde
		10-80	grijsbruin licht lemig zand met ijzerconcreties	
		80-90	roestbruin licht lemig zand met veel ijzerconcreties	B horizont
		90-140	grijs lemig zand met roestvlekken en organisch materiaal	
Boring 3	N 51°10,842' O 004°43,222'	0-10	grijsbruin zand	teelaarde
		10-35	grijsbruin zand	
		35-50	roestbruin zand met ijzerconcreties	B horizont
		50-130	groen tot blauwgrijs gereduceerd zand	alluviaal
Boring 4	N 51°10,811' O 004°43,213'	0-60	roestbruin tot grijs zand met ijzerconcreties	ophoging
		60-80	witgrijs zand	
		80-100	groengeel zand	
Boring 5	N 51°10,859' O 004°43,191'	0-20	grijs zand met ijzerconcreties	teelaarde
		20-55	geelgrijs zand met ijzerconcreties	C horizont
		55-100	groen tot blauwgrijs gereduceerd zand	
Boring 6	N 51°10,830' O 004°43,175'	0-60	roestbruin grijs zand met ijzerconcreties	teelaarde
		60-65	geel zand met ijzerconcreties	B horizont
		65-100	geelgrijs zand	C horizont
Boring 7	N 51°10,812' O 004°43,174'	0-20	roestbruin grijs zand met ijzerconcreties	teelaarde
		20-40	geel zand met ijzerconcreties	B horizont
		40-60	groengeel zand	C horizont
Proefput 1	N 51°10,810' O 004°43,169'	0-27	grijsbruin zand met ijzerconcreties	teelaarde
		27-47	roestbruin grijs zand met organische vlekken	B horizont
		47-58	geelgrijs zand	C horizont
Proefput 2	N 51°10,844' O 004°43,252'	0-15	grijsbruin zand	teelaarde
		15-25	grijs gecompacteerd zand met ijzerconcreties	ophoging
		25-45	geelgrijs zand met ijzerconcreties	ophoging
		40-75	heterogeen witgrijs gevlekt zand met ijzerconcreties	ophoging
		75-90	grijs lichtlemig zand met ijzerconcreties	B horizont
		90-95	ijzerconcretie	B horizont
		95-115	heterogeen wit tot roestbruin gekleurd zand	
		115-	groen tot blauwgrijs gereduceerd zand	
Proefput 3	N 51°10,829' O 004°43,218'	0-30	bruin zand met ijzerconcreties	Teelaarde
		30-57	roestbruin grijs zand	C horizont

